

עמ"ת 36621/04/14 - מדינת ישראל נגד גבריא אל אבו

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 36621-04-14 מדינת ישראל נ' אבו(עציר)

בפני	כב' השופטת תמר נאות פרי
העוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	גבריא אל אבו (עציר)

החלטה

לפני ערר על החלטתו של בהמ"ש השלום בחיפה (כב' הש' ד"ר פלאח), מיום 24/4/2014, במסגרת מ"ת 28734-04-14.

1. בתיק העיקרי (ת"פ 28729-04-14) מיוחסות למשיב עבירות של אימים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, וזאת בהתייחס לאירוע מיום 16/4/2014.
2. על פי כתב האישום בתיק העיקרי, במועד הרלבנטי בשעה 18:00 לערך, נסע המשיב ברכבו אחרי רכבו של המתלונן, אשר התברר מאוחר יותר שנמנה על כוחות משטרת ישראל. המתלונן עצר את רכבו, המשיב ככל הנראה לא בלם במועד, ורכבו של המשיב פגע קלות ברכבו של המתלונן, מאחור. המתלונן יצא מרכבו ופנה למשיב בדרישה לקבל ממנו את פרטי חברת הביטוח שלו לצורך המשך הטיפול, המשיב סרב למסור לו את הפרטים בטענה שלא נגרם נזק ממשי לרכבים - ואז החל דיאלוג ארוך בין השניים, אשר הסלים, ואותו צילם המתלונן במצלמה של הטלפון הנייד שלו.
3. לטענת המדינה, העוררת, במסגרת הויכוח איים המשיב על המתלונן בפגיעה בחייו ובגופו, כאשר הטיח בפניו את הדברים הבאים: "מה אתה מצלם אותי ... לך תזדיין אתה והאוטו שלך ... לך כוס ראבק ... סע סע ... אל תצלם אותי ... אני אשבור לך את הטלפון ... תזדיין אתה והאוטו ... סע סע למה אני אגנב עליך ... אני לא מפחד מאף אחד בעולם הזה ... אני גונב לך את הטלפון ... אני אתן לך חווא בפנים ... אני שם זין ... אני עבריין אחושרמוטה ... סע למה אני אשבור לך את האוטו" - והכל בכוונה להפחיד את המתלונן. האמור מעלה יכונה להלן: "**האימים**".
4. עוד נטען בכתב האישום כי במהלך השמעת האימים המשיב אף תקף את המתלונן באופן שחבט בפניו מכת אגרוף וגרם לו לחבלה של ממש - להלן: "**התקיפה**".
5. בהחלטה נשוא הערר, שניתנה בבקשה המדינה למעצר עד תום ההליכים, קבע בהמ"ש קמא כי לא מצא שקיימות ראיות לכאורה לעבירת התקיפה, כי קיימות ראיות לכאורה רק לגבי עבירת האימים אך במכלול הנסיבות לא קמה עילת מעצר ולכן הוא הורה על שחרורו של המשיב בכפוף להפקדת 2,000 ₪ (ואעיר כבר עתה כי לא ברור אילו תנאי שחרור נועדה להבטיח הערובה הכספית).

עמוד 1

הטענות בערר -

6. העוררת טענה בהודעת הערר ובמהלך הדין, כי קיימות ראיות לכאורה גם לגבי התקיפה, כי קיימת עילת מעצר (אף אם אין ראיות לכאורה לגבי התקיפה, ולו בשל האיומים) וכי יש מקום להורות על מעצר עד תום ההליכים.
7. מנגד, המשיב סבור כי יש לדחות את הערר.
8. ההחלטה של בהמ"ש קמא ניתנה ביום 24/4/2014 בשעות הבוקר. את הדין בערר קיימנו כבר בשעות הצהריים באותו יום. לאחר שמיעת הצדדים הוריתי על מעצר בית למשך ששי-שבת, על מנת שיהא סיפק בידי לעבור בקפידה על תיק החקירה (לרבות צפיה בסרטונים), בבחינת תנאי ערובה זמניים עד למתן החלטה בערר (וזאת בבית אחותו של המשיב, בפיקוח שלה ושל בעלה).
9. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, עיינתי במסמכים הרלבנטיים וצפיתי בסרטונים של האירוע ושל חקירתו של המשיב במשטרה - עמדתי כי יש לשנות מעט את תנאי השחרור, אך בעקרון, אני מסכימה עם הקביעה של בהמ"ש קמא לגבי כך שאין זה מקרה בו יש להורות על מעצר עד תום ההליכים (ואף לא על מעצר בית מלא), אלא על שחרור בתנאים מסויימים.

האם קיימות ראיות לכאורה לגבי עבירת התקיפה?

10. אינני יכולה לומר שאין כל סיכוי להרשעה ולא ניתן לומר שאין בכלל ראיות לגבי רכיב התקיפה, אך אני מעריכה את מצבור הראיות ברף הנמוך. אפרט את מסקנתי.
11. הראיות שתומכות בעמדת העוררת הן הבאות:
- (א) שתי הודעות של המתלונן לפיהן המשיב חבט בפניו (הודעה ראשונה מיום האירוע בשעה 18:32 - שורה 13 ושורה 26, והודעה שניה מיום 18/4/2014 שורות 10 ו-22);
- (ב) מסמך רפואי של "ביקור רופא" מיום האירוע שעה 21:27 בו מצוין כי יש למתלונן שפשוף שטחי בפנים מצד שמאל עם רגישות קלה במישוש (סומן י"ב בתיק החקירה);
- (ג) תלונת המתלונן על כך שעקב החבלה הקיאה במהלך החקירה (כאשר לכך יש תימוכין במסמך של "ביקור רופא" ובמזכר שהכין החוקר המשטרתי אשר גבה את ההודעה הראשונה מהמתלונן - סומן ב' בתיק החקירה);
- (ד) שתי תמונות של המתלונן (סומנו ז' בתיק החקירה) בהן ניתן לראות שפשוף מתחת לעין שמאל באיזור עצם הלחיים).
12. מנגד, הראיות שמציבות סימני שאלה לגבי האפשרות לבסס הרשעה בעבירת התקיפה הן אלו:

- (א) בסרטון שצילם המתלונן לא רואים את התקיפה. ישנם קטעים ארוכים בהם רואים בבירור את שתי ידיו של המשיב, ולגבי פרקי זמן אלו - ברור שלא בוצעה תקיפה. ישנם קטעים בהם המצלמה לא "קולטת" את שתי הידים של המשיב, כך שאפשר שבאחד מרגעים אלו הוא חבט במתלונן. התרשמותי מהסרט (בדומה להתרשמותו של בהמ"ש קמא) היא שלא ניתן לזהות בסרט את נקודת הזמן שבה המתלונן-המצלם סובל מחבטה (שאולי היתה גורמת לו לזוז, לסגת אחורה או להשמיע אמירה ספונטנית זו או אחרת). בהקשר זה אציין עוד כי יש אי בהירות לגבי השלב המדויק שבו בוצעה החבטה. בדו"ח הצפיה בסרטון שביצע אחד החוקרים הוא מציין כי כאשר המתלונן צפה בסרט הוא אמר שהחבטה היתה מיד לאחר שהמשיב השמיע

את המילים "אתן לך חווא בפנים". מנגד, כאשר חוקר אחר חקר את המשיב, והשניים צפו יחדיו בסרטון, בשלב מסוים מפנה החוקר את המשיב להתרחשות שבסרטון ושואל אותו אם באותה נקודת הזמן חבט במתלונן, כלומר, שככל הנראה זו נקודת הזמן שבה התבצעה החבטה הנטענת - אך נדמה לי שזו אינה אותה נקודת הזמן שאליה התייחס המתלונן, כמפורט לעיל. לכן, לא רואים בסרטון את התקיפה אך גם לא ניתן לומר בוודאות שהמסקנה היא שהיא לא בוצעה;

(ב) יש לראות כי מהתמונות של המתלונן ומהמסמך של "ביקור רופא" עולה שהשפשוף היה בלחי **שמאל** אלא שבמזכר של השוטר שגבה את ההודעה הראשונה של המתלונן מצויין שהמדובר בסימן חבלה "מובהק" בלחי **ימין**;

(ג) בהודעה הראשונה של המתלונן הוא מסביר שהחבטה היתה "מכה בפנים" עם "כף יד פתוחה" (שורה 26) ואילו בהודעה השניה מסר שהיה זה "אגרופ" (שורה 22).

13. לגבי התמודדותו של המשיב עם האשמות המיוחסות לו - אומר כר: מצד אחד, הוא הכחיש בחקירתו את מכלול הטענות שיוחסו לו, טען ש"דיבר יפה" אל המתלונן ורק הסכים להודות שאמר למתלונן שישבור לו את הטלפון (כיון שלשיטתו לא היתה למתלונן רשות לצלם אותו והוא היה צריך לצלם רק את הנזק לרכב, ככל שהיה). ההכחשה הגורפת לגבי שאר האמירות אינה מדוייקת ובוודאי שלא ניתן לומר שהמשיב דיבר יפה ובנימוס. בהקשר זה אפנה לכך שהמשיב נשאל מפורשות אם אמר שישבור למתלונן את הרכב והכחיש את האמירה - אם כי הדברים אכן נאמרו כפי שנראה בסרטון (שורה 63). מצד שני, הוא נשאל אם איים על המתלונן באופן כללי ולא התבקש להתייחס ספציפית לאותן אמירות שהן "הגרעין הקשה" של עבירת האימים שמייחסים לו. הוא רק נשאל פעם אחת אם אמר שיתן למתלונן מכות, והשיב בשלילה (שורה 43), ואולי צריך היה לשאול אותו, מיד אחרי כן, אם אמר לו ש"יתן לו חווא בפנים", שכן מתוך בליל האמירות הבוטות של המשיב, זו האמירה העיקרית שיכולה להקים את עבירת האימים בכל הנוגע לפגיעה בגופו של המתלונן. לכן, להכחשותיו של המשיב בחקירה יש פנים לכאן ולכאן. לא ניתן לומר שהן תומכות בשלב הזה חד משמעית בראיות העוררת בבחינת "שקרים של הנחקר", אך ההכחשות בוודאי שלא פועלות לטובת המשיב.

14. אם נסכם את האמור עד כה - נראה שהתרשמותו של בהמ"ש קמא מהראיות ועמדתו לגבי הקושי שקיים בנוגע לרכיב התקיפה היתה מבוססת. אינני סבורה כי ניתן לומר חד משמעית כי אין ראיות לכאורה וכי אין בכלל סיכוי להרשעה, שכן בתיק העיקרי, במקרה זה, תהא חשיבות מכרעת לאמון שבהמ"ש יתן לעדות של המתלונן - שאולי יהא בה כדי להשיב על השאלות שעולות כאמור לעיל (בש"פ 635/13 **מגדיש נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 (25.2.2013); בש"פ 6742/11 **אלמכאווי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (26.9.2011); וכידוע: "אם מכלול הראיות שבתיק החקירה הוא כזה, שההרשעה או הזיכוי הם פועל יוצא של מידת האמון שהשופט בהליך הפלילי העיקרי ייתן בהם, כי אז קיים סיכוי סביר להוכחת האשמה" (בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2), 133 (1996) (15.4.1996); בש"פ 372/14 **נוי נ' מדינת ישראל** (27.1.2014); מרדכי לוי, "הראיות לכאורה הנדרשות למעצר", **משפטים**, כרך לד (תשס"ד-תשס"ה) 549; בש"פ 4253/13 **סוסן נ' מדינת ישראל** (27.6.13); בש"פ 5294/11 **שלשוילי נ' מדינת ישראל** (24.7.2011), בש"פ 4301/13 **בלטי נ' מדינת ישראל** (14.7.2013); בש"פ 873/14 קנדיל נ' מדינת ישראל (10.02.2014)).

15. אלא, שאף אם יש ראיות לכאורה, הרי שהן ברף הנמוך לגבי רכיב התקיפה, ואין הדבר מצדיק מעצר עד תום ההליכים. כאן, יש ליישם את ההלכות לגבי מה שמכונה "מקבילית הכוחות" (אם כי אולי המדובר במשולש), לאמור: "הלכה היא כי במקרה בו התשתית הראייתית נגד נאשם היא חלשה, בית המשפט נדרש לבצע איזון עדין בין הצורך בהגנה על הציבור, לבין החשש מפני פגיעה יתרה בזכויותיו מעצם החזקתו במעצר."

(בש"פ 8012/13 **ווב נ' מדינת ישראל** (6.1.2014); בש"פ 4584/11 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (5.7.2011), וכפי שנפסק בפס"ד המנחה בהקשר זה: "הפסיקה עמדה זה מכבר על הזיקה בין עוצמת הראיות לבין חלופת מעצר. בהשאלה מתורת הסעדים הזמניים במשפט האזרחי, קיימת "מקבילית כוחות" בין עוצמת הראיות לכאורה לבין מידת ההגבלה על חירותו של הנאשם. ככל שעוצמת הראיות קטנה יותר ובחינת חומר החקירה, אפילו בשלב הלכאורי, מעוררת ספקות וסתירות, כך תגדל הנכונות לשחרר לחלופת מעצר ולהיפך. עם זאת, מקום בו עילת המעצר היא עוצמתית, והאינטרס שביסוד המעצר הוא כזה שכל נטילת סיכון לגביו תהיה בלתי סבירה, כך שאין למעשה חלופת מעצר מתאימה שתוכל להגשים את מטרות המעצר, לא יהא מנוס ממעצרו של הנאשם, על אף הבעייתיות במשקלן של הראיות לכאורה." (בש"פ 5564/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (8.8.2011).

16. משמע, שלגבי עבירת התקיפה - אין כל מקום למעצר עד תום ההליכים, כפי שסבר בהמ"ש קמא. יש מקום להסתפק בתנאים שיאזנו כהלכה בין האינטרסים השונים - לגביהם ננסה להגיע להסכמה.

ומה בדבר עבירת האיומים?

17. בהמ"ש קמא מצא כי לגבי רכיב זה קיימות ראיות לכאורה, לאור כך שניתן לשמוע בסרטון שהמשיב אכן אומר את הדברים המצוטטים מפיו בכתב האישום.

18. העוררת מלינה לגבי נושא זה שהיה מקום לקבוע שגם קמה עילת מעצר. אלא שבהמ"ש קמא לא בדיוק קבע שאין עילה בכלל - שהרי הורה על שחרור בתנאי של התחייבות כספית. אם המסקנה היתה שיש ראיות אך אין כל עילה - היה בהמ"ש מורה על שחרור ללא כל תנאים. לכן, נדמה כי לגבי נושא זה עמדת בהמ"ש קמא אינה שונה מעמדת העוררת.

19. עוד טוענת העוררת כי לאור כך שלמשיב בעיות רפואיות בתחום הנפשי - הדבר מלמד על מסוכנותו וכי לחילופין, יש מקום לבקש תסקיר על מנת לבחון את מסוכנותו על רקע המצב הנפשי. טענה זו בוודאי שלא אוכל לקבל שכן בבקשה למעצר עד תום ההליכים אין טענה לגבי כך שהמצב הנפשי מלמד על מסוכנות ובמהלך הדיון בבהמ"ש קמא לא ביקשה העוררת להכין תסקיר. אמנם, בהמ"ש שדן בערר יכול להורות על הכנת תסקיר, אם מצא שיש מקום לעשות כן אף אם הנושא לא התברר בערכאה הקודמת - אך לשיטתי, לאור המסמכים שבתיק ולאוור הדברים שהשמיעו בני המשפחה של המשיב בדיון בפני בהמ"ש קמא (ואף בדיון במעצר הימים בתיק מ"י 28085-04-14) - אין מקום להכנת תסקיר או חוות דעת וכיוצ"ב אפשרויות.

20. ובאשר למשיב - במהלך הדיון טען הסניגור כי הדברים אינם עולים כדי איום, שכן ניכר שהמתלונן לא הרגיש מאוים, ואולי ההיפך, כלומר - שלשיטת המשיב, המתלונן הוא שאיים עליו. הסניגור אף טען כי המתלונן היה זה ש"הציק" למשיב וכי היה עליו להציג בפניו תעודת שוטר, תוך העלאת טענות שמתייחסות להוראות סעיף 15 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971. לא מצאתי שיש צורך לבחון טענות אלו, ולו מן הטעם שלא הוגש ערר מטעם המשיב בטענה שאין ראיות לכאורה לגבי האיומים והיות והדברים שנאמרו ברורים ומצולמים. השאלה אם המתלונן באמת הרגיש מאוים אם לאו, וכנגזר מכך - השאלה אם התשובה בכלל רלבנטית לצורך בחינת התקיימות יסודות העבירה - הינן שאלות שתתבררנה בתיק העיקרי.

21. לכן, לא מצאתי שיש ממש בטענות של שני הצדדים לגבי קביעותיו של בהמ"ש קמא לגבי רכיב האיומים.

סיכום -

22. בכפוף להערות דלעיל, ה"שורה התחתונה" היא שצדק בהמ"ש קמא כאשר מצא שאין זה המקום להורות עמוד 4

על מעצר עד תום ההליכים, כפי שהתבקש. אולי לא היה צריך להגיש את הבקשה כפי שהוגשה ואולי היה מקום לעתור לשחרור בתנאי ערובה כגון מעצר בית מלכתחילה, שכן אולי אז ניתן היה להגיע להבנות.

23. עסקינן באירוע שמוטב היה לו אם היה מסתיים אחרי 30 שניות ולא אחרי כמה דקות ארוכות, ודומה כי הסיבה להתמשכותו היתה דווקא התנהלות המתלונן. המשיב התנהל בצורה לא הולמת, ועל כך אין ספק, ואולי ההתנהלות אף פלילית - אך המתלונן יכול היה לצלם את הרכבים, את הנזק, את מספר הרישוי ואת פרצופו של המשיב, ולהכנס לרכבו (שם חיכתה לו בתו בת ה-6) ולסוע לדרכו. דווקא היות והמדובר בשוטר - הוא וודאי ידע שיוכל לאתר את בעל הרכב ואת המשיב - והיה יכול להיות בטוח שבהיבט הכספי, יהא ניתן למצוא מי שישא בעלויות של תיקון הנזק. לא היה מקום להמשיך ולהתווכח עם המשיב, אשר סירב שלא כדין למסור את פרטי חברת הביטוח שלו - ואם המתלונן היה חוזר לרכבו מיד לאחר שהבין שהוא עומד למול משיב עקשן, עצבני ומקלל, שלא מתכוון לשנות את עמדתו ולא מתכוון למסור לו את פרטי חברת הביטוח - לא היינו מגיעים עד הלום.

24. יש עוד לציין - כפי שציין בהמ"ש קמא - כי כנגד המשיב הוגש בשנת 2011 כתב אישום לגבי סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה אך כי תיק זה נסגר היות ונמצא כי המשיב אינו מסוגל לעמוד לדין מפאת מחלת נפש; כי מעבר לכך אין למשיב עבר פלילי; כי קיים בתיק מסמך לגבי מצבו הנפשי של המשיב והטיפול התרופתי שלו; וכי המשיב למעשה היה עצור מיום 17/4 עד 24/4, כלומר שהוא כבר היה במעצר במשך שמונה ימים, סביב האירוע בו עסקינן, עד שהתקיים הדיון ועד שניתנה ההחלטה נשוא הערר.

25. אני סבורה כי לאור ההערות דלעיל, מן הראוי לשחרר את המשיב בתנאים, ויש צורך לקבוע מהם אותם תנאים - ולו מן הטעם שבהמ"ש קמא הורה למשיב לחתום על התחייבות עצמית אך לא קבע מהם התנאים אשר ההתחייבות נועדה להבטיח. אני אף סבורה כי הצדדים יכולים להגיע להבנות לגבי התנאים - ולכן את המשך ההחלטה אתן לאחר שיתקיים דיון משלים בהיבט זה.

26. הארכתני עד מאוד בהחלטה זו בתקווה שהדבר יסייע לצדדים בכל הנוגע לתיק העיקרי.

אני משיבה לנציג העוררת את התיק שהושאר לעיוני.

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשע"ד, 28 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.